advokatnævnet

DATO: 29.02.2016 **Sagsnr.**

K E N D E L S E

Sagens parter:

I denne sag har advokat [A] på vegne af [klager] klaget over tidligere advokat [indklagede].

Klagens tema:

Advokat [A] har på vegne af [klager] klaget over, at [indklagede], der repræsenterede [klager] i forbindelse med en erstatningssag, har tilsidesat god advokatskik ved ikke at have sørget for suspension af forældelsesfristen i relation til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Advokat [A] har endvidere på vegne af [klager] klaget over [indklagedes] salær på 33.750 kr. inkl. moms.

Datoen for klagen:

Klagen er modtaget i Advokatnævnet den 19. juni 2015.

Sagsfremstilling:

[Klager] var den 7. februar 2012 udsat for en trafikulykke.

Ved brev af 27. februar 2012 meddelte [forsikringsselskab], der var skadevolders ansvarsforsikringsselskab, [klager], at [klager] ikke var berettiget til svie- og smertegodtgørelse, fordi han ikke havde været sygemeldt som følge af ulykken.

Af brev af 3. juli 2013 fra [forsikringsselskabet] til [klager] fremgik det, at [forsikringsselskabet] havde vurderet [klagers] méngrad til under 5 %. Derudover afviste [forsikringsselskabet] at udbetale erstatning for tab af erhvervsevne.

I brev af 30. september 2013 anmodede [forsikringsselskabet] [klager] om kopi af lægejournal 2 år forud for ulykken og frem til brevdatoen, før selskabet på ny kunne tage stilling til [klagers] sag.

Den 30. oktober 2013 meddelte [forsikringsselskabet] [klager], at selskabets lægekonsulent efter en fornyet gennemgang af sagen fortsat vurderede, at [klagers] gener som følge af ulykken var mindre end 5 %. [Forsikringsselskabet] sendte derfor [klagers] sag til Arbejdsskadestyrelsen med henblik på en vejledende udtalelse.

[Klager] rettede herefter henvendelse til [indklagede] med henblik på bistand i sagen. Af ordrebekræftelsen af 5. november 2013 fremgik bl.a. følgende:

*”**Advokatomkostninger:***

Det er ikke muligt på det foreliggende grundlag at fastsætte en præcis pris for mit arbejde med en sag som din.

Advokatsalæret fastsættes ud fra flere parametre, herunder den medgåede tid, sagens kompleksitet samt det opnåede resultat.

[…]

Du skal forvente at omkostningerne til min bistand i sagen vil være kr. 6.000,00 inkl. moms, såfremt den ikke fører til hel eller delvis udbetaling af erstatnings.

Medfører min bistand omvendt, at der sker hel eller delvis udbetaling af erstatning, vil jeg afregne i henhold til de ovennævnte parametre."

[Indklagede] bad ved brev af 7. januar 2014 til [forsikringsselskabet] om, at selskabet revurderede afslaget på godtgørelse for svie og smerte. I brevet tog [indklagede] endvidere forbehold for *"yderligere krav i form af erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, erhvervsevnetab, méngodtgørelse mv."*

Hertil svarede [forsikringsselskabet] den 9. januar 2014, at selskabet fastholdt deres tidligere afgørelse angående [klagers] svie og smerte, og at de afventede Arbejdsskadestyrelsens afgørelse.

Den 15. januar 2014 skrev [indklagede] til [forsikringsselskabet], at hun afventede materiale til brug for opgørelse af krav på tabt arbejdsfortjeneste, og at hun derfor tog forbehold for dette krav.

[Forsikringsselskabet] skrev herefter den 17. januar 2014 bl.a. følgende:

"Med henvisning til, at jeres klient ikke har været sygemeldt som følge af skaden, de beskedne gener samt det, at jeres klient først og fremmest lider af gener af svær slidgigt i nakken som ikke er en følge af uheldet den 7. februar 2012 vil der ikke være basis for erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i sagen.

Derudover skal jeg for en god ordens skyld gøre opmærksom på, at vi har vurderet jeres klients erhvervsevnetab til under 15 % den 3. juli 2013."

[Indklagede] fastholdt ved brev af 22. januar 2014, at [klager] havde krav på både erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og erhvervsevnetab, idet hun samtidig anførte, at hun afventede Arbejdsskadestyrelsens udtalelse.

Den 27. juni 2014 vurderede Arbejdsskadestyrelsen [klagers] méngrad til 8 %.

Den 2. juli 2014 udbetalte [forsikringsselskab 2], hvor [klager] var ulykkesforsikret, 109.753,92 kr. i mén-godtgørelse og renter til [klager].

[Indklagede] sendte den 4. juli 2014 en faktura til [klager] på 27.500 kr. inkl. moms for *"salær i h. t. redegørelse"*.

Den 21. juli 2014 meddelte [forsikringsselskabet] [indklagede], at selskabet umiddelbart ikke var enigt i Arbejdsskadestyrelsens afgørelse, men til brug for den videre behandling af sagen anmodede [forsikringsselskabet] om kopi af [klagers] lægejournal.

I brev af 26. august 2014 til [indklagede] meddelte [forsikringsselskabet], at selskabet havde gennemgået sagen på ny, og at selskabet ville acceptere godtgørelse for varigt mén svarende til de 8 %, som Arbejdsskadestyrelsen havde vurderet. Efter fradrag på grund af aldersnedsættelse og tillæg af renter udbetalte [forsikringsselskabet] 54.615,83 kr. i mén-godtgørelse.

Den 28. august 2014 sendte [indklagede] endnu en faktura til [klager] på 6.250 kr. inkl. moms for *"salær i h.t. brev"*.

I brev af 24. september 2014 til [forsikringsselskabet] opgjorde [indklagede] [klagers] krav på svie og smerte og tabt arbejdsfortjeneste for 2012, 2013 og 2014, idet hun samtidig tog forbehold for yderligere krav på godtgørelse for svie og smerte samt erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og erhvervsevnetab. Det fremgik af brevet, at [klager] siden januar 2014 havde været helt eller delvist sygemeldt.

I brev af 20. oktober 2014 til [indklagede] meddelte [forsikringsselskabet], at

selskabet vurderede, at der ikke var årsagssammenhæng mellem sygemeldingen og ulykken og henviste desuden til afgørelsen af 3. juli 2013.

I brev af 7. november 2014 til [forsikringsselskabet] fastholdt [indklagede] ansvarsgrundlaget.

Ved brev af 4. december 2014 til [indklagede] fastholdt [forsikringsselskabet], at der ikke var årsagssammenhæng mellem sygemeldingen og ulykken.

I februar 2015 udarbejdede [indklagede] på vegne af [klager] et udkast til stævning mod [forsikringsselskabet], hvori der blev nedlagt påstand om betaling af i alt 905.438,42 kr. i godtgørelse for svie og smerte og erstatnings for tabt arbejdsfortjeneste. [Indklagede] har oplyst, at udkastet til stævningen bl.a. blev udarbejdet med henblik på ansøgning om retshjælp.

[Klager] valgte herefter at skifte advokat og antog i den forbindelse advokat [A], der ved brev af 24. april 2015 fremsendte udkast til stævning til [forsikringsselskabet]. Advokat [A] henviste i den forbindelse til, at [forsikringsselskabet] i januar måned 2014 havde suspenderet forældelsesfristen i forhold til mén og erhvervsevnetab, og advokat [A] gjorde endvidere gældende, at [klager] havde krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og erhvervsevnetab.

I brev af 28. april 2015 til advokat [A] fastholdt [forsikringsselskabet], at der ikke var årsagssammenhæng mellem sygemeldingen og ulykken, og [forsikringsselskabet] skrev desuden, at kravet på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste samt godtgørelse for svie og smerte måtte anses for værende forældet, idet der var gået mere end 3 år fra skadesdatoen.

I brev af 20. maj 2015 redegjorde [indklagede] for sagens forløb over for advokat [A]. Af brev fremgik bl.a. følgende:

"Selskabet har gjort gældende, at kravet er forældet. Der er indgået

suspensionsaftale, der kan give anledning til tvivl om hvorvidt evt. krav vedrørende svie- og smerte godtgørelse og tabt arbejdsfortjeneste er omfattet.

Såfremt man måtte nå frem til kravene er forældet er det usikkert om der er et erstatningsansvar idet der ikke er godtgjort et tab. [Klagers] krav på svie og smertegodtgørelse er tvivlsom på grund af manglende årsagssammenhæng mellem generne og ulykken."

Den 18. juni 2015 indsendte advokat [A] stævningen mod [forsikringsselskabet] med påstand om samlet betaling af 1.975.000 kr. i godtgørelse for svie og smerte og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og erhvervsevnetab.

Den 19. august 2015 indsendte [forsikringsselskabet] svarskrift i sagen. [Forsikringsselskabet] påberåbte sig forældelse i relation til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Som begrundelse herfor anførte [forsikringsselskabet], at der på intet tidspunkt havde været forhandlinger mellem sagens parter omkring erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, idet [forsikringsselskabet] vedblev at afvise et sådant krav.

[Indklagede] deponerede den 31. oktober 2015 sin advokatbeskikkelse.

Parternes påstande og anbringender:

Klager:

Adfærdsklagen

Advokat [A] har på vegne af [klager] påstået, at [indklagede] har tilsidesat god advokatskik ved ikke at have sørget for, at forældelsesfristen for erstatning for tabt arbejdsfortjeneste blev suspenderet over for [forsikringsselskabet], mens [indklagede] varetog bistanden til [klager].

Advokat [A] har til støtte herfor særligt anført, at [klagers] retsstilling over for [forsikringsselskabet] på grund af [indklagedes] fejl er blevet væsentligt forringet,

idet [forsikringsselskabet] i forbindelse med den verserende retssag mellem [klager] og [forsikringsselskabet] har gjort gældende, at der er indtrådt forældelse for så vidt angår erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Salærklagen

Advokat [A] har på vegne af [klager] påstået, at [indklagedes] salær skal bortfalde, subsidiært nedsættes, og har til støtte herfor særligt anført, at [indklagedes] arbejde ikke har haft nogen nævneværdig værdi for [klager].

Advokat [A] har i den forbindelse påpeget, at [klagers] retsstilling over for [forsikringsselskabet] på grund af [indklagedes] fejl blev væsentligt forringet, idet [forsikringsselskabet] som nævnt i forbindelse med den verserende retssag mellem [klager] og [forsikringsselskabet] har gjort gældende, at der er indtrådt forældelse for så vidt angår erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Advokat [A] har endvidere anført, at de på sagen anvendte sekretærtimer ikke skal honoreres, idet [indklagede] alene var berettiget til at beregne et salær i henhold til medgåede advokattimer.

Indklagede:

Adfærdsklagen

[Indklagede] har påstået frifindelse og har til støtte herfor særligt anført, at det – hvis man måtte nå frem til, at kravet er forældet – er usikkert, om der overhovedet er et erstatningsansvar, idet der ikke er godtgjort et tab.

Salærklagen

[Indklagede] har påstået godkendelse af salæret og har til støtte herfor anført, at der har været udført et omfattede arbejde med [klagers] sag.

[Indklagede] har endvidere anført, at [klager] har fået udbetalt i alt 164.368 kr. i godtgørelse for varigt mén fra ansvarsforsikringsselskabet og ulykkesforsikringsselskabet.

[Indklagede] har endvidere anført, at der inden a conto-afregningerne af 4. juli 2014 og 28. august 2014 på henholdsvis 27.500 kr. inkl. moms og 6.250 kr. inkl. moms var anvendt 22 juristtimer på sagen svarende til ca. 44.000 kr. inkl. moms og ca. 35 assistenttimer svarende til ca. 30.000 kr. inkl. moms.

I forlængelse heraf har [indklagede] oplyst, at assistenterne på hendes kontor havde selvstændige juridiske kompetencer og ikke alene udførte rene sekretærrelaterede opgaver, men derimod også lavede opgørelser over økonomiske krav, hvilket i [klagers] tilfælde var en omfangsrig opgave, idet der i forhold til opgørelsen af kravet skulle tages hensyn til [klagers] selvstændige virksomhed, hans lønmodtagervirksomhed, indtægt fra bortforpagtning m.v.

[Indklagede] har endvidere anført, at hun på trods af det betydeligt højere medgåede tidsforbrug på sagen aftalte med [klager], at han ikke skulle betale yderligere i sagen, herunder for udarbejdelse af stævningen mod [forsikringsselskab]. I forlængelse heraf har [indklagede] påpeget, at hun som følge af aftalen med [klager] om udarbejdelse af stævningen, som der allerede var taget højde for i det opkrævede salær, fremsendte stævningsudkastet til advokat [A], og at det af hende udarbejdede stævningsudkast og den af advokat [A] udarbejdede stævning er identiske på nær selve påstanden.

Derudover har [indklagede] oplyst, at hun ikke har modtaget salær fra [forsikringsselskabet].

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 5 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Adfærdsklagen

Det følger af retsplejelovens § 126, stk. 1, at en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik.

[Indklagede] har over for advokat [A] tilkendegivet, at den indgåede suspensionsaftale *"kan give anledning til tvivl om hvorvidt evt. krav vedrørende svie- og smerte godtgørelse og tabt arbejdsfortjeneste er omfattet"*.

Det er uklart for Advokatnævnet, om der er indgået en egentlig aftale om suspension af forældelsesfristen, og der er ikke forelagt en sådan for nævnet.

Det påhvilede imidlertid i forbindelse med varetagelsen af [klagers] interesser i sagen [indklagede] at forholde sig til risikoen for forældelse og at iværksætte de fornødne tiltag for at suspendere forældelsesfristen, herunder at sikre en klar og entydig forståelse af suspensionsaftalen.

Advokatnævnet finder på den baggrund, at [indklagede] har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, og Advokatnævnet pålægger derfor i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1, [indklagede] en bøde på 10.000 kr.

[Indklagede] kan indbringe afgørelsen for retten inden 4 uger efter modtagelsen af kendelsen, jf. retsplejelovens § 147 d.

Salærklagen

Efter retsplejelovens § 126, stk. 2, må en advokat ikke kræve højere salær for sit arbejde, end hvad der kan anses for rimeligt.

Det opkrævede salær skal ses i forhold til bl.a. sagens betydning og værdi for klienten, sagens udfald, arten og omfanget af det arbejde, advokaten har udført, og

det med sagen forbundne ansvar.

[Klager] må anses som forbruger.

Når en klient er forbruger, skal advokaten i forbindelse med aftalen om bistand af egen drift og på klar og entydig måde skriftligt og direkte til klienten oplyse klienten om de vigtigste elementer i den påregnede bistand, og hvis advokaten på forhånd har fastsat et bestemt salær, om størrelsen af det salær, advokaten agter at beregne sig.

Hvis det ikke er muligt på forhånd at beregne salærets størrelse, skal advokaten i forbindelse med indgåelsen af aftalen om bistand af egen drift og på klar og entydig måde skriftligt og direkte til klienten enten angive den måde, hvorpå salæret vil blive beregnet eller givet et begrundet overslag.

[Indklagede] ses ikke at have givet tilstrækkelig opdrags- og prisoplysning, idet hverken [indklagedes] eller de juridiske assistenters timerpriser fremgår af ordrebekræftelsen. Det påhviler derfor [indklagede] at godtgøre, at der er udført arbejde, som er aftalt med klienten, og at salæret er rimeligt i forhold til det aftalte udførte arbejde og klientens berettigede forventninger.

Advokatnævnet har lagt til grund, at det [indklagedes] samlede opkrævede salær i sagen udgør 33.750 kr. inkl. moms, og [indklagede] har i forbindelse med skriftvekslingen oplyst, at der i sagen indtil sidste a conto-afregning fandt sted den 28. august 2014, var medgået 22 juristtimer.

Advokatnævnet finder henset til størrelsen af erstatning, der er udbetalt, og henset til det oplyste om antallet af juristtimer, der er brugt på sagen, at det opkrævede salær ikke kan anses for urimeligt, jf. retsplejelovens § 126, stk. 2.

Advokatnævnet godkender derfor salæret.

Herefter bestemmes:

[Indklagede] pålægges en bøde til statskassen på 10.000 kr.

[Indklagedes] salær på 33.750 kr. inkl. moms godkendes.

På nævnets vegne

Jon Stokholm